

Carta del Prelat (juliol 2010)

Estimats: que Jesús em guardi les meves filles i els meus fills!

Han transcorregut trenta-cinc anys des que, el 26 de juny de 1975, Déu va cridar el nostre Pare a gaudir per sempre de la seva presència al Cel. Com en anteriors aniversaris, innumbrables persones han acudit a les misses en honor de sant Josepmaria, celebrades a tot el món amb motiu de la seva festa litúrgica. Arreu del món s'ha aixecat fins al Senyor una acció de gràcies intensa per haver concedit al món i a l'Església un pastor com el nostre sant fundador, que és model de conducta cristiana i intercessor valuós en totes les nostres necessitats espirituals i materials.

A més, la festa tot just transcorreguda constitueix una ocasió per a considerar a fons el missatge que sant Josepmaria, per voluntat divina, va difondre entre les dones i els homes: que, amb l'ajuda de la gràcia, podem i hem d'assolir la santedat –és a dir, la perfecció de la caritat, la unió plena amb Déu- a través de la realització fidel i acabada del treball professional i enmig de les altres circumstàncies ordinàries de la vida.

Aprofundim en allò que constitueix el nucli d'aquest ensenyament: la necessitat d'esforçar-se per convertir el treball -qualsevol treball, manual o intel·lectual -en veritable pregària. L'Evangeli afirma clarament la necessitat de pregar sempre i no defallir¹, i sant Pau, fent-se ressò d'aquest ensenyament, afegeix: *sine intermissione orate*², pregueu contínuament. La recomanació té la força d'un mandat. Però no seria possible portar-lo a la pràctica, si ho interpretéssim equivocadament en el sentit que cal estar constantment resant, vocalment o mental; actuació impossible en la nostra actual condició terrenal. La realització de les tasques que ens ocupen -familiars, professionals, socials, esportives, etc.- exigeix moltes vegades una atenció completa de la nostra memòria i de la nostra intel·ligència, un afany ferm de la nostra voluntat, i això sense tenir en compte la necessitat de dedicar al son les hores necessàries. Recordo a aquest propòsit la gran alegria de sant Josepmaria quan, després d'haver ensenyat durant anys que fins el son podem convertir-lo en oració, va llegir un text de sant Jeroni en què s'expressa la mateixa idea³.

Però hem de considerar en la seva veritable fondària aquesta urgència del Mestre. Ens convida a vivificar l'existència humana sencera, en totes les seves dimensions, amb l'afany de transformar-la en pregària: *l'oració esdevé contínua, com els batecs del cor* [4], tot i que sovint no s'expressi en paraules. Així ho va ensenyar sant Josepmaria a les seves filles i fills, i a totes les persones que volen santificar-se segons l'esperit de l'Obra. Repetia: *l'arma de l'Opus Dei no és el treball: és l'oració. Per això convertim el treball en oració i tenim ànima contemplativa*⁵.

Convertir el treball en oració. Aquest intent diari de conduir-nos com a dones i homes contemplatius, en les circumstàncies més diverses de l'existència, ens assenyalava la fita elevada, com la santedat, que –convencem-nos- es converteix en assequible amb l'ajuda de la gràcia. **«Cal viure una espiritualitat que ajudi els creients a santificar-se a**

¹ Lc 18, 1.

² 1 Te 5, 17.

³ Cf. Sant Jeroni, Tractat sobre els Salmes, Comentari al Salm I (CCL 78, 5-6).

⁴ Sant Josepmaria, És Crist que passa, n. 8.

⁵ Sant Josepmaria, Notes d'una reunió familiar, 23-IV-1959.

través del seu treball»⁶, declarava el Papa a propòsit de la figura de sant Josep. Només situant el treball ordinari en íntima relació amb l'afany de santedat, és possible per a la immensa majoria dels cristians aspirar seriosament a la plenitud de la vida cristiana.

Em vénen a la memòria les accions de gràcies que brollaven de l'ànima del nostre Pare, quan llegia les cartes de les seves filles i dels seus fills. Es va remoure molt quan un pagès, un fidel de l'Obra, li deia que s'aixecava de matinada i ja pregava al Senyor que el nostre Pare descansés en el son, i afegia aquesta persona que després, mentre obria amb el tractor els solcs a la terra, resava el *Recordau-vos* i altres pregàries. Va gaudir molt el nostre fundador en comprovar la realitat d'una vida contemplativa, enmig de les feines del camp.

A la carta apostòlica que -convidant a la santedat- va escriure al començament del nou mil·lenni, el Servent de Déu Joan Pau II s'expressava de la següent manera: «**Aquest ideal de perfecció no ha de ser malentès, com si impliqués una mena de vida extraordinària, practicable només per alguns "genis" de la santedat. Els camins de la santedat són múltiples i adequats a la vocació de cada un (...). És el moment de proposar de nou a tots amb convicció aquest "alt grau" de la vida cristiana ordinària. La vida sencera de la comunitat eclesial i de les famílies cristianes ha d'anar en aquesta direcció**»⁷.

El nostre Pare va reiterar aquesta doctrina una vegada i una altra, afirmant que la contemplació no és cosa de privilegiats. *Algunes persones* -afirmava de manera gràfica, perquè quedés ben gravat en els oients- *amb coneixements elementals de religió, pensen que els contemplatius estan tot el dia com en èxtasi. I és una ingenuïtat molt gran. Els monjos, en els convents, estan tot el dia amb mil feines: netegen la casa i es dediquen a tasques amb les quals es guanyen la vida. Sovint m'escriuen religiosos i religioses de vida contemplativa, amb il·lusió i afecte a l'Obra, dient que resen molt per nosaltres. Comprenen el que no comprèn molta gent: la nostra vida secular de contemplatius enmig del món, enmig de les activitats temporals. La nostra cel·la és al carrer: aquest és el nostre tancament. On s'amaga la sal? Hem de procurar que no hi hagi res insípid. Per això el nostre recès han de ser totes les coses del món*⁸.

Així com el cos necessita de l'aire per respirar i de la circulació de la sang per mantenir-se en vida, així l'ànima necessita romandre en contacte amb Déu al llarg de les vint-i-quatre hores de la jornada. Per això, la pietat autèntica impulsa a referir tot al Senyor: el treball i el descans, les alegries i les penes, els èxits i els fracassos, el son i la vigília. Com escrivia Don Álvaro el 1984, «entre les ocupacions temporals i la vida espiritual, entre el treball i l'oració no hi pot haver només un "armistici", més o menys aconseguit; ha d'haver una unió plena, una fusió que no deixa residus. El treball alimenta la pregària i la pregària amara de si el treball»⁹.

Per assolir aquesta fita, a més de l'auxili de la gràcia, es requereix un esforç personal constant, que sovint es concreta en petits detalls: recitar una jaculatòria o una breu pregària vocal aprofitant un desplaçament o una pausa en la tasca; dirigir una mirada afectuosa a la imatge del crucifix o de la Santíssima Verge, que discretament hem

⁶ Benet XVI, Homilia, 19-III-2006.

⁷ Joan Pau II, Carta apostar. Novo Millennio ineunte, 6-I-2001, n. 31.

⁸ Sant Josepmaria, Notes d'una reunió familiar, 30-X-1964.

⁹ Don Álvaro del Portillo, Il lavoro si trasformi in orazione, article publicat a la revista "Il Sabato", 7-XII-1984 ("Rendere amabile la verità", Llibreria Editrice Vaticana, Roma 1995, p. 649).

col·locat en el nostre lloc de treball, etc. Tot això serveix per mantenir viva en l'ànima una orientació de fons vers el Senyor, que quotidianament tractem de fomentar en la Missa i en les estones dedicades expressament a la meditació. I així, encara que en molts moments estem concentrats en les ocupacions diverses, perquè la ment se submergeix plenament en la realització de les diferents tasques, l'ànima segueix fixa en el Senyor i manté amb Ell un diàleg que no està compost de paraules, i ni tan sols de pensaments conscients, sinó d'afectes del cor, de desitjos de realitzar tot, fins el més petit, per Amor, amb l'ofertament d'allò que ens ocupa.

Quan ens conduïm amb aquest afany, el treball professional es converteix en una palestra on s'exerciten les més diverses virtuts humanes i sobrenaturals: la laboriositat, l'ordre, l'aprofitament del temps, la fortalesa per rematar la feina, la cura de les coses petites ..., i tants detalls d'atenció als altres, que són manifestacions d'una caritat sincera i delicada.

Persuadiu-vos que no resulta difícil convertir el treball en un diàleg d'oració. Pel sol fet d'oferir-l'hi i posar fil a l'agulla, Déu ja escolta, ja encoratja. Aconseguiu l'estil de les ànimes contemplatives, enmig del treball de cada dia! Perquè ens envaeix la certesa que Ell ens mira, alhora que ens demana un venciment nou: aquest petit sacrifici, aquest somris a la persona inoportuna, el fet de començar pel quefer menys agradable però més urgent, aquesta cura dels detalls d'ordre, amb perseverança en el compliment del deure quan seria tan fàcil d'abandonar-lo, aquest no deixar per a demà el que hem d'acabar avui: tot per donar-li gust a Ell, al nostre Pare Déu! I potser damunt la taula, o en un lloc discret que no cridi l'atenció, però que a tu et serveixi com a despertador de l'esperit contemplatiu, hi poses el crucifix, que ja és per la teva ànima i la teva ment el manual en què aprens les lliçons de servei¹⁰.

Amb la mateixa força amb que impulsava a convertir el treball en oració, el nostre Pare insistia en la necessitat de no abandonar els temps dedicats exclusivament al Senyor: la Missa i la Comunió freqüents, les estones de pregària mental, el rés del Rosari i altres pràctiques de pietat llargament experimentades en l'Església, amb tanta més cura i atenció quan més grans siguin les dificultats que sorgeixen a causa d'un horari atapeït de treball, de la fatiga o dels moments àrids que abans o després no falten en la vida de ningú. «Aquests exercicis -recordava Don Álvaro- no s'han de concebre com interrupcions del temps dedicat al treball, no són com parèntesi en el transcurs de la jornada. Quan preguem, no abandonem les activitats "profanes" per submergir-nos en les activitats "sagrades". Per contra, la pregària és el moment més intens d'una actitud que acompanya el cristià en tota la seva activitat i que crea el llaç més profund, perquè és el més íntim, entre el treball realitzat abans i el que es tornarà a realitzar immediatament després. I, paral·lelament, justament de la feina sabrà obtenir matèria amb què alimentar el foc de l'oració mental i vocal, impulsos sempre nous per a l'adoració, la gratitud, l'abandonament confiat en Déu»¹¹.

D'aquí a pocs dies marxaré a l'Equador, Perú i Brasil, per estar amb les meves filles i amb els meus fills, i encoratjar la seva tasca apostòlica. Us prego que, com sempre, m'acompanyeu en aquest viatge amb la vostra pregària, amb l'ofertament del vostre treball i del vostre descans, els qui ara estiguen gaudint d'un temps de vacances. Cuideu el tracte amb Déu també en aquests dies, recordant allò que el nostre Pare ens va

¹⁰ Sant Josepmaria, Amics de Déu, n. 67.

¹¹ Don Álvaro del Portillo, cit., pp. 650-651.

ensenyar: *sempre he entès el descans com apartament del contingent diari, mai com a dies d'oci.*

Descans significa estancar: fer còpia de forces, ideals, plans ... En poques paraules: canviar d'ocupació, per tal de tornar, en acabat -amb nova empena- al quefer habitual ¹²12].

També en aquest mes es compleix el 75è aniversari de quan el estimadíssim Don Álvaro va respondre al Senyor: aquí estic! A la seva intercessió confio la vostra fidelitat i la meva, perquè sigui diàriament sencera, i perquè em sostingueu en les meves intencions.

Amb tot afecte, us beneeix

vostre Pare

+ Xavier

Pamplona, 1 de juliol de 2010.

¹² Sant Josepmaria, Solc, n. 514.